

ČÍSLO 3/2020

BEŠEŇOVČAN

OBČASNIK | NAKLAD: 300 KS | NEPREDAJNE

Náš kostol oslávil výročie

ÚVODNÍK STAROSTU

Milí spoluobčania, dovoľte mi, aby som sa vám v novom roku 2021 ako starosta obce prihovril, taktiež zbilancoval ten predchádzajúci, a poprial vám veľa úspechov, pokoja, pohodia, ale hlavne to, čo je v súčasnej dobe najdôležitejšie - prajem veľa zdravia pre každého z vás v tejto neľahkej pandemickej dobe. Situácia okolo koronavírusu sa zhoršuje a vírus sa šíri čoraz rýchlejšie, preto pevne dúfam, že sa nám v čo najkratšom čase podarí dostať situáciu pod kontrolu a podarí sa nám zaočkovať všetkých našich občanov, lebo inak budeme všetci naďalej obmedzovaní. Vzhľadom k tomu, že ako obec sme závislí na cestovnom ruchu a nielen obec, ale aj veľa našich občanov a podnikateľov podniká v oblasti cestovného ruchu, sme z tejto situácie nešťastní a cítime s vami. Aj u nás, v samospráve, sme prišli o veľa peňazí či už z daní z ubytovania alebo škrtov z dotácií, čo činí až okolo 80-tisíc eur, no aj

napriek nepriaznivému obdobiu sa nám podarilo zrealizovať veľa projektov.

Dovoľte mi teda zhodnotiť náš rok 2020.

- Podarilo sa nám vytvoriť parkovacie miesta v obecnej časti Sihot pri rodinných domoch číslo 200, 201 a 207 pre 24 vozidiel, súčasťou je i oporný múr a zámková dlažba.
- Namontovali sme nové detské prvky, zateplili sme domček (sklad hračiek) v priestoroch dvora materskej školy.
- Na zbernom dvore sme zrealizovali prístrešok na elektroodpad.
- Vybudovali sme sklad na odkladanie pomôcok na futbalovom ihrisku.
- Ďalej sme rozšírili cintorín a zrealizovali nové oplatenie cintorína.
- Smerom od cintorína k akvaparku sme po oboch stranách vybudovali dva metre široké chodníky s dĺžkou 250 metrov.
- Popri spomínaných chodníkoch sme zároveň vybudovali aj verejné osvetlenie spolu s prípravou na internet (optický kábel).
- Položili sme základnú platňu budúcej hasičskej zbrojnice.
- Podarilo sa nám zrealizovať výstavbu základov na futbalový tribúnu.
- Významnou udalosťou, ktorá sa nám v uplynulom roku podarila, je začiatok komasácie, teda pozemkových úprav v extraviláne obce. Bude prebiehať 3,5 roka.

Pre obec je to obrovský úspech a po komasácii bude mať obec vysporiadané pozemky na 100 % v extraviláne aj intraviláne a pod všetkými miestnymi komunikáciami aj budúcimi prístupovými komunikáciami, ktoré budú vo vlastníctve obce. Momentálne má obec vysporiadané pozemky pod obecnými budovami, miestnymi komunikáciami, trávnatými ihriskami a športoviskami a parkami v intraviláne na 99 %, čo je naozaj unikát. Sme jedna z mála obcí, ktoré majú vysporiadané pozemky pod svojimi nehnuteľnosťami s tak vysokým percentom.

- Zároveň sme vysporiadali ďalšie pozemky na mieste, kde bola stará vodáreň (v súčasnosti je to pomocné trávnaté ihrisko, ktoré je tiež vo vlastníctve obce).
- Podarilo sa nám vybudovať aj ďalšie detské ihrisko s prvkami pri slávobráne do akvaparku (vedľa RD 51).
- Zo získaných dotácií sme vybudovali multifunkčné ihrisko v areáli futbalového ihriska, ktoré môže slúžiť na nohejbal, volejbal, tenis, basketbal, minifutbal či florbal.
- Zároveň by som chcel upozorniť na dokončenie piateho bytového domu, ktorý máme v pláne odovzdať nastávajúcim vlastníkom do júna tohto roku. Zároveň sa začala výstavba šiesteho nájomného bytového domu, ktorý chceme ukončiť a odovzdať do decembra

2021. Máme v pláne začať výstavbu posledného siedmeho bytového domu, ktorý chceme dokončiť v prvej polovici roku 2022. Dúfame, že tieto vízie nenarušia iné nepriaznivé elementy a naše vízie sa naplnia bez omeškania.

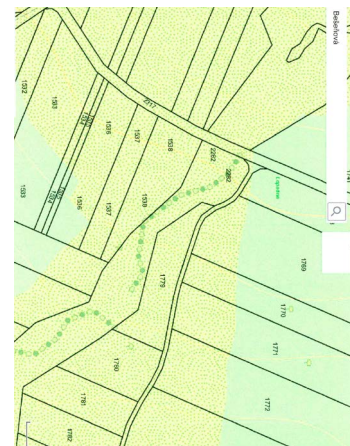
- Ku koncu roka 2020 sa nám podarilo schváliť pomenovanie ulíc. Mnohí boli prekvapení, že ich je až štrnásť. Máme teda 14 ulíc, ktorých pomenovania sme starostlivo vybrali podľa rodákov našej obce a podľa významných osobností nášho štátu. Zároveň by som vás chcel požiadať, keďže po komasácii sa nám obec zase o niečo rozšíri a vznikne nám približne rovnaký počet ulíc, ako máme teraz, aby ste nám pomohli s návrhmi názvov budúcich ulíc.
 - Kúpili sme obecný automobil.
 - Kúpili sme areál Agropodniku.
 - Zároveň sme v priebehu roku 2020 podali osem projektov na získanie finančných prostriedkov. Všetky spomínané investície boli približne v sume 820-tisíc eur. Popri mojej sumarizácii roka 2020 by som len chcel dodať, že počet obyvateľov našej obce bol k 31. 12. 2020 804, čo ma ako starostu nesmierne teší. Rozrastáme sa a tým sa nám obec podarilo zdvojnásobiť.
- Na záver vám ešte raz prajem úspešný štart do nového roka, hlavne veľa zdravia, lásky a trpezlivosti.

Martin Baran

Obec napreduje vďaka komasácii

Komasácia v Bešeňovej sa začala. Pozemkový úrad vydal dňa 8. októbra rozhodnutie o nariadení pozemkových úprav. Geodeti už s prácami na pozemkových úpravách začali. Na rozčlenení územia by mali pracovať tri a pol roka. Pre obec je proces komasácie historickým míľnikom. Po desiatich rokoch sa podarilo vysporiadanie pozemkov v 1/1 vlastníkov. Takéto sceľovanie pozemkov sa na Slovensku deje raz za 120 rokov. A

Bešeňová je súčasťou tohto procesu. Všetky náklady na komasáciu pritom bude hradiť dotácia z eurofondov, obec nezaplatí ani cent. Bešeňová je jedinou takouto obcou v Ružomerskom okrese. Zároveň sa jej podarilo vysporiadať všetky pozemky nielen v intraviláne, ale aj v extraviláne svojho územia. Obci to pomôže v ďalšom rozvoji, scelenie by malo priniesť až tristo nových stavebných pozemkov.

Dvadsiate výročie posviacky kostola

Tohtoročný advent sa začal v Bešeňovej skutočne výnimočne. V stredu 2. decembra sme v našom kostole Najsvätejšej Trojice slávil 20. výročie jeho posviacky. A aj keď by sa mohlo zdať, že sa táto udalosť v strede pracovného týždňa a povinností s ním spojených nenápadne stratila, opak bol pravdou.

Tento míľnik pritiahol na sláv-

nú sv. omšu mnohých veriacich. A viacerých aj z tých, ktorí boli pri zrode myšlienky o stavbe, a potom aj pri samotnej výstavbe kostola. Túto udalosť prišiel dokonca s veriacimi osláviť aj biskup Ján Kuboš, diecézny administrátor. Vo svojom príhovore sa zamýšľal nad významom a dôležitosťou kostola, a to zvlášť v aktuálnom čase korony. Prítom-

ných povzbudil, aby boli aj oni sami chrámom. Chrámom Duha Svätého medzi ľuďmi i v súčasnej spoločnosti.

Pozvanie prijali aj bývalí kňazi farnosti, vdp. Jozef Gallovič a Slavomír Bigoš. Sv. omšu koncelebroval aj Peter Kvasňák, farár v Liptovskom Jáne a samozrejme náš duchovný otec Peter Lešňovský.

V závere sv. omše sa biskupovi prihovril a poďakoval starosta obce Martin Baran. Pripomenul udalosti spojené s výstavbou kostola a poďakoval všetkým, ktorí sa na nej finančne, pracovne alebo akýmkoľvek iným spôsobom podieľali.

K slávnostnej atmosfére tohto výročia prispela aj krásna kvetinová výzdoba, ako aj dominantný adventný veniec, ktoré na túto príležitosť pripravila Katarína Hošalová. Poďakovanie však patrí aj ostatným, ktorí akýmkoľvek iným spôsobom prispeli k príprave a priebehu tejto slávnostnej sv. omše, ako aj tým, ktorí sa o kostol starajú celých 20 rokov. Spomedzi nich je určite potrebné spomenúť pani kostolníčku Máriu Zacharovú.

Rok 2020 bol pre kostol výnimočný aj tým, že sa v ňom pod

taktovkou pána farára a s podporou obce a viacerých aktívnych farníkov uskutočnili potrebné renovácie ako maľovanie interiéru kostola, čistenie travertínového obkladu, výmena lepenky na streche či inštalácia klimatizácie. Verme teda, že kostol v Bešeňovej bude aj naďalej a čoraz viac duchovným centrom obce. Že bude miestom skutočného spoločenstva so živými vzťahmi k Bohu i ľuďom, ktorých význam, ale na druhej strane aj riziko rýchlej straty, sa tak zreteľne ukazuje práve dnes, v dobe koronakrízy. Akí teda budeme my a náš kostol o ďalších 20 rokov? Nazdávam sa, že odpoveď by nemala ostať len v teoretickej rovine. Lebo ak nám skutočne záleží na budúcnosti našej viery i viery našich detí, je nevyhnutné žiť ju prakticky a reálne a aj mimo pohodlia vlastnej izby. Presne tak, ako nás k tomu počas kázne vyzval aj otec biskup. A nie, nie je a nebude to jednoduché.

Okrem iného aj preto, že podstatné veci v živote poväčšine nejdú poľahky. No práve preto sa za ne oplatí bojovať a ísť si za nimi.

Čo myslíte, zvládneme to?

Andrea Božeková

Duchovné slovo

Kto z nás dospelákov by sa netešil na vianočnú atmosféru, na čaro polnočnej, kostol vyzdobený vianočnými stromčekmi, podmanivé vianočné piesne a koledy. Deti sa tešia na darčeky, my, dospeláci, túžime po pokoji, rodinnej pohode, nádhernej vianočnej atmosfére.

Počas večernej svätej omše zaznel text z Knihy proroka Izaiáša, ktorý je nám už dôverne známy: „Lebo chlapec sa nám narodil, daný nám je syn; na jeho pleciach spočíva vláda a volajú ho: obdivuhodný Radca, mocný Boh, večný Otec, Knieža pokoja. Jeho moc vzrastie a pokoj nebude mať konca na Dávidovom tróne a v jeho kráľovstve“ (Iz 9,5-6).

Vo večernej liturgii sme počuli Božie slovo o narodení malého chlapčeka, ktorý priniesol svetú pokoj – Knieža pokoja prišiel medzi ľudí. Čím viac nám pribúdajú roky, tým viac túžime po pokoji počas vianočných sviatkov i počas celého roka. Slovo o pokoji, o Božom Synovi, ktorý je zosobnením pokoja, o to výraznejšie zaznie do týchto nepokojných časov, ktoré zažívame.

Pandémia totiž veľmi jasne odkryla nepokoj v srdciach mnohých z nás. Koľko nenávisti, nepokoja a hnevu zaplavilo naše námestia. Koľko zloby, nadávok a nervozity vybuchlo z našich srdiec pred televíznymi obrazovkami. Ako ľahko dokážu lídri

plný nenávisti a zloby strhnúť za sebou tisíce a desaťtisíce podobne zmýšľajúcich.

Táto doba odhalila stav srdiec ľudí tejto krajiny, v mnohých ľuďoch už chýba pokoj. Ten Boží pokoj, ktorý si vieme uchovať aj v ťažkostiach.

Až v kontexte udalostí posledných mesiacov som pochopil naliehavosť a dôležitosť výziev Panny Márie v Medžugorí. Matka Božia nás neprestajne prosí o modlitby za pokoj v ľudských srdciach. V nepokojnom srdci totiž neprebýva Boh. A človeka s nepokojom v srdci možno veľmi ľahko zvieť k nenávisti, či dokonca k ochote zobrať zbraň a zabíjať.

Naša krajina a ľudia v nej sa potrebujú zaočkovať na oveľa nebezpečnejší vírus ako je Covid-19. Tým vírusom je zloba a nenávisť. Božia láska, milosrdenstvo, odpustenie a добрota prichádzajúca v Božom Synovi sú liekom. Boží pokoj je liekom na ľudský nepokoj.

Prajem vám, nám všetkým, aby sa nanovo narodil v našich srdciach Kristus – Knieža pokoja. Vnášajme pokoj do nepokoja, do svojich rodín a vzťahov, do celej spoločnosti.

Nezabudnime pridať aj štipku nebeskej múdrosti, rozvahy, milosrdenstva a odpustenia.

Peter Lešňovský

Čo s biologicky rozložiteľným odpadom z kuchyne

Od prvého januára majú obyvatelia povinnosť triediť ďalšiu komoditu - je ňou biologicky rozložiteľný kuchynský odpad z domácností.

Podľa štatistík totiž vyplýva, že až 100 kg biologicky rozlo-

ženého odpadu z domácností končí na skládkach, kde hnijúce zvyšky potravín produkujú takzvaný skládkový plyn zložený z metánu, oxidov dusíka a zo sírovodíka.

Najefektívnejším spôsobom, ako

sa biologického odpadu z kuchyne zbavovať, je kompostovanie. Správnym kompostovaním domácnosti dokážu získať navyše aj kvalitné hnojivo pre záhradu.

Tí, ktorí nemajú možnosť zbaviť sa kuchynských zvyškov kom-

postovaním, môžu využiť zberné nádoby, ktoré zabezpečila obec. Dve nádoby budú pri bytovkách, ostatné v obci. Obyvateľom bytových domov zároveň zabezpečí špeciálne kýmliky na zber kuchynského odpadu.

Čo patrí do nádoby na kuchynský odpad?

- šupky zo zeleniny a ovocia,
- vaječné a orechové škrupiny,
- starý chlieb a pečivo,
- zvyšky jedla,
- zvyšky z kávy a čaju,
- mäso, ryby, mliečne výrobky, vajcia,
- potraviny po záručnej dobe,
- tekuté zložky bioodpadu (polievka, omáčka).

Čo nepatrí do nádoby na kuchynský odpad?

- použitý jedlý olej a tuk,
- zelený odpad zo záhrad (tráva, lístie..),
- triedené zložky komunálneho odpadu,
- cigaretové ohorky,
- stavebný odpad,
- uhynuté zvieratá,
- plienky,
- sáčky z vysávača.

Poplatok za odpady sa zvýši

V nižšie uvedenej tabuľke vychádza z posledného stĺpca – Rozdiel – nedoplatok, hradí obec, že obec musí dotovať každý rok smeti. Z tohto dôvodu sme na rok 2021 upravili poplatok za komunálny odpad na sumu 20 eur. Nedoplatok za smeti vzniká súčtom výdavkov za komunálny odpad,

za separovaný odpad a taktiež za zberný dvor, kam sa triedia všetky komodity. V prvom rade chceme poukázať na to, že štát prijal nariadenie č. 330/2018 Z.z. – Príloha č. 1 - kde sa každý rok upravuje sadzba za skládkovanie podľa úrovne vytriedenia komunálneho odpadu za predchádzajúci rok. Naša obec triedi odpad na úrovni 30 – 40 %, napriek tomu sa sadzba zvýšila o 400 % zo sadzby 5,04 eur na sadzbu 22 eur. To znamená, že z celkovej sumy vybranej za TKO, ktorý sa vyberá od občanov a za lôžka na ubytovaní, zoberie štát za skládkovanie zhruba 1/6 zo sumy, čo v

roku 2018 predstavovalo zhruba 1/17 z celkovej vybranej sumy za TKO. Obec má vybraním poplatku za TKO pokryť náklady na komunálny odpad, separovaný odpad a odpad zo zberného dvora, nemala by na tom zarábať, no zároveň nie až v takej výške dotovať.

roku 2018 predstavovalo zhruba 1/17 z celkovej vybranej sumy za TKO. Obec má vybraním poplatku za TKO pokryť náklady na komunálny odpad, separovaný odpad a odpad zo zberného dvora, nemala by na tom zarábať, no zároveň nie až v takej výške dotovať.

Komunálny odpad v obci Bešeňová							
Rok	* Sadzba za skládkovanie/ za tonu stanovené podľa Prílohy č.1 k nariadeniu vlády č. 330/2018 Z.z.	Množstvo vyzbieraného TKO za príslušný rok	Celková suma za	Poplatok za TKO/ občan	Vyrúbené TKO	Faktúry za TKO	Rozdiel - nedoplatok, ktorý hradí obec
2018	5,04 €	236,93 t	1 194,13 €	13,00,-€	17 253,12	24 468,54	7 215,42
2019	8,00 €	218,03 t	1 744,24 €	13,00,-€	22 929	27 163,68	4 234,68
2020	13,00 €	cca. 215 t	2 795,00 €	15,00,-€	27 952,03	33 415,16	5 463,13
2021	22,00 €	cca. 230 t	5 060,00 €	20,00,-€	-	-	-

* Sadbu za skládkovanie má obec Bešeňová určenú podľa úrovne vytriedenosti komunálneho odpadu v % - položka 4 - v rozmedzí od 30% < x ≤ 40%

V prípade zníženia úrovne vytriedenosti komunálneho odpadu v % sa sadzba opäť zvýši, a v prípade zvýšenia úrovne vytriedenosti sa môže sadzba znížiť.

Príloha č.1

k nariadeniu vlády č. 330/2018 Z. z.

POLOŽKY A SADZBY ZA ULOŽENIE ZMESOVÉHO KOMUNÁLNEHO ODPADU (20 03 01) A OBJEMNÉHO ODPADU (20 03 07) NA SKLÁDKU ODPADOV euro.t⁻¹

Položka	Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu x [%]	Sadzba za príslušný rok v eurách .t ⁻¹		
		2019	2020	2021 a nasledujúce roky
1	x ≤ 10	17	26	33
2	10 < x ≤ 20	12	24	30
3	20 < x ≤ 30	10	22	27
4	30 < x ≤ 40	8	13	22
5	40 < x ≤ 50	7	12	18
6	50 < x ≤ 60	7	11	15
7	x > 60	7	8	11

K piatim bytovkám pribudnú ešte dve

Obci Bešeňová schválili dotáciu na výstavbu ďalších dvoch bytoviek v sume 2,4 milióna eur. Zmluvu na úver so Štátnym fondom rozvoja bývania zástupcovia obce podpísali v auguste, rovnako tiež zmluvu o nenávratnej dotácii s ministerstvom výstavby. Bytový dom F už má základy. Predpokladaný termín dokončenia výstavby je december

2021. Bytový dom G by mal byť odovzdaný nájomníkom do užívania v polovici roku 2022. Práce na piatom bytovom dome E sa zrýchlili, aby stavba bola dokončená a skolaudovaná v máji 2021. Všetky pozemky pod domami už má obec vysporiadané a vo svojom vlastníctve. Bytovky F a G by už mali byť posledné v tejto lokalite.

Obci pomáhajú

Samospráva s pomocou obecných zamestnancov v uplynulých mesiacoch zabezpečila nasledovné práce a úpravy:

- Úprava okolia Bešeňovej – čistenie a zametanie obce
- Vyčistenie chodníka smerom ku CBA
- Pomoc pri testovaní v prvom i druhom kole
- Odstránenie lístia v parkoch, škôlke a v obci
- IBV Sihot' – verejné osvetlenie – polozenie káblov pri rodinnom dome číslo 242

Cintorín

V októbri firma BOFE osadila brány na cintoríne. Firma MMP stav vybudovala oplotenie pohrebiska z východnej strany. Samospráva plánuje tento rok oplotiť južnú stranu.

OZNAM

V poradí XI. ročník PLESU BEŠEŇOVCOV sa z dôvodu situácie s COVID-19 v roku 2021 neuskutoční.

Nové detské ihrisko

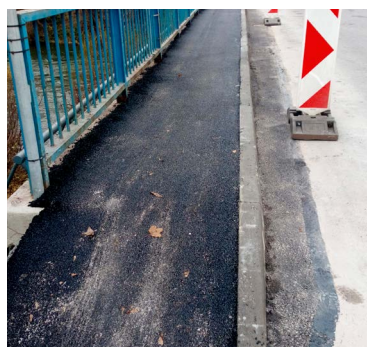
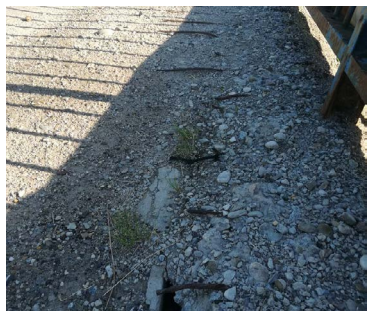
V dedine je ďalšie detské ihrisko. Obec stálo viac ako 20-tisíc eur, z toho 18 500 eur putovalo z dotácie Oblastnej organizácie cestovného ruchu. V októbri prebehlo výberové konanie na dodávateľa stavby

a výber detských prvkov na ihrisko. Na prelome novembra a decembra bolo ihrisko hotové a odovzdané do užívania verejnosti. Obec prispela na výstavbu ihriska sumou približne dvetisíc eur.

Opravený chodník

Správa ciest Žilinského samosprávneho kraja po troch rokoch urgencií vedenia obce opravila pravostranný a ľavostranný chodník na moste ponad Váh.

Chodci sa tak môžu cítiť pri prechode mostom bezpečnejšie. Poďakovanie za vyriešenie kritickej situácie patrí aj poslancovi VÚC Ľubomírovi Kubáňovi.

Základy hasičskej zbrojnice

Rovnako ako v prípade tribúny na futbalovom ihrisku aj hasičská zbrojnica už má postavené základy. Financovanie základovej dosky zabezpečila dotácia ministerstva vnútra vo výške

30-tisíc eur, obec doplatila zvyšných zhruba tritisíc eur. Nová hasičská zbrojnica bude stáť pri zbernom dvore. Jeho dostavba bude záležať od finančnej situácie obce.

Tribúna má základy

Základy pre budúcu tribúnu na futbalovom ihrisku už stoja. Po dokončení by mala pojať zhruba 230 divákov. Obec na výstavbu získala finančný príspevok 10-tisíc eur, päťtisíc putovalo z obecnej kasy. Ďalšie stavebné práce a dokončenie tribúny bude záležať od finančných možností obce.

Celoplošné testovanie

Prvé kolo celoplošného testovania sa konalo v dňoch 30. októbra 2020 a 1. novembra 2020 v čase od 7:00 h do 22:00 h. Druhé kolo sa uskutočnilo 7. a 8. novembra v čase od 8:00 do 20:00 h.

Elektronické sčítanie obyvateľstva

Štatistický úrad Slovenskej republiky v zmysle Zákona č. 223/2019 Z.z. o Sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 realizuje sčítanie obyvateľov, domov a bytov. ŠU SR realizuje sčítanie po desiatich rokoch, celkovo má sčítanie obyvateľov na Slovensku viac ako 100-ročnú tradíciu. SODB je súčasťou celosvetového programu populačných domových a bytových zisťovaní, uskutočňujúcich sa pod záštitou Európskej únie a Organizácie spojených národov. Sčítanie je pre všetkých obyvateľov povinné. Dôležité termíny pre sčítanie domov a bytov SODB 2021:

Sčítanie domov a bytov realizujú obce od 1. 6. 2020 do 12. 2. 2021

Sčítanie obyvateľov sa uskutoční v priebehu šiestich týždňov od 15. 2. 2021 do 31. 3. 2021, zisťujú sa úda-

je z polnoci z 31. 12. 2020 na 1. 1. 2021. Obec na svojom území zabezpečuje prenesený výkon štátnej správy pri príprave, priebehu a vykonaní sčítania obyvateľov, zodpovedá za úplnosť sčítania na území obce z hľadiska počtu obyvateľov obce a vytvára všetky predpoklady na dosiahnutie úplného sčítania obyvateľov na území obce.

Pripravované sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 (SODB 2021) zásadne zníži zaťaženie obyvateľov a prvýkrát využije už existujúce registre dát. Súčasne prvýkrát sa domy a byty sčítajú prostredníctvom samospráv. Samosprávy, teda aj naša obec prostredníctvom zamestnancov obce sčítava domy a byty v roku 2020.

SODB 2021 bude prvýkrát realizované ako integrované sčítanie

– bude kombinovať údaje z už existujúcich administratívnych zdrojov s údajmi z terénneho zisťovania – teda dátami získanými priamo od obyvateľov. Obec Bešeňová už elektronicky sčítala a odovzdala domy a byty na Štatistický úrad v decembri 2020.

V roku 2021 sa obyvatelia sčítajú sami alebo na požiadanie s asistenciou. Je to dôležitá zmena oproti minulosti, keďže každý občan sa má sčítať sám elektronicky. Elektronický sčítací formulár sa dá vyplniť v pohodlí domova cez webovú aplikáciu prostredníctvom počítača, mobilu alebo tabletu. Sčítanie sa môže realizovať aj pomocou inej blízkej osoby alebo zákonného zástupcu. Ak niektorí obyvatelia v obci nemajú elektronické zariadenie alebo sa nevedia

sami sčítať, môžu využiť zariadenie na kontaktnom mieste, t. j. na obecnom úrade v Bešeňovej alebo využiť službu mobilného asistenta sčítania, ktorého zabezpečí obec. Asistent sčítania príde na požiadanie k vám a priamo u vás vypíše elektronicky sčítací formulár.

Sčítania realizuje celý svet a je nenahraditeľným zdrojom informácií pre skvalitňovanie života v krajinách. Aj v prípade SR poskytnú unikátne dáta pre tvorbu a zmeny politik ako aj jedinečné fakty pre prijímanie komplexnejších politických, sociálnych a ekonomických rozhodnutí v štátnej, verejnej aj privátnej sfére.

Slovenská republika získa nenahraditeľné informácie, ako sa zmenil život jej obyvateľov v dlhodobom horizonte.

Darček pre seniorov

Aj keď sa podujatie ku Mesiacu seniorov nemohla pre pandémiu v roku 2020 uskutočniť tradične s posedením pri hudbe, obec na svojich dôchodcov nezabudla. Starostlivo a za dodržania hygienických opatrení pre nich pripravila darček v podobe plátenej tašky, látkového rúška, jednorazového rúška a pera, ktoré zamestnanci obce seniorom rozniesli priamo do ich domovov. Samospráva tiež pridal finančný príspevok vo výške dvadsať eur.

Spoločenská rubrika

(1.9. 2020 – 12. 1. 2021)

Narodenie:

Šimon Fulla
Tamara Trnovská
Aneta Magurová
Mateo Herceg
Samuel Šulek
Eliáš Grenčík
Lenka Mravcová
Sára Mužilová

Úmrtie:

Magdaléna Greššová
Jozef Mačniak

Najstaršia občianka/občan:

Helena Szuriová (90 r.)

Jubilanti:

50-r. - Dušan Vrzgula
Ján Bistiak
55-r. - Ludmila Vargová
Magdaléna
Grenčíková
Anton Tisoň
Pavol Bistiak
60-r. - Lubomír Kudroň
Kvetoslava Vyšná
Katarína Baranová
65-r. - Lýdia Trnovská
Anna Švidroňová
Rudolf Macko
70-r. - Zdenka
Kastelovičová
Pavel Dulačka
80-r. - Ivan Bobrovnický
Anna Ižová
85-r. - Mgr. Oľga Turská

Pozdrav z materskej školy

Predvianočný čas patrí v materskej škole k najkrajším v roku.

Každý deň si otvárame adventný kalendár so sladkým prekvapením a tiež s novou predvianočnou aktivitou pre deti.

Tradične sme privítali Mikuláša a nedočkavosť detí, kedy už budú Vianoce, si spríjemňujeme rozprávaním sa o via-

nočných tradíciách, spievaním kolied, tvorbou dekorácií.

Malí pekári upiekli voňavé medovníčky a tiež vytvorili milé pohľadnice. V už novoročnej atmosfére by sme sa radi poďakovali za spoluprácu všetkým, ktorým na nás záleží.

Srdečne vám prajeme veľa zdravia a úspechov do celého roka 2021.

Mikuláš prišiel

Keďže sa kvôli momentálnej situácii s COVID-19 nemohlo konať privítanie sv. Mikuláša ako každý rok pred kostolom Najsvätejšej Trojice v Bešeňovej, Mikuláš sa rozhodol, že obdaruje deti doma. Pre všetky dobré ratolesti si sv. Mikuláš pripravil balíčky, ktoré rozniesol vo štvrtok 3. decembra 2020 každej rodine domov.

Zhodnotenie jesennej časti ročníka 2020/2021

Jeseň sa našim mužstvám podarila odohrať skoro kompletná. Žiaci U-15 a 13, ktorí hrajú v tomto ročníku okresnú súťaž, mali v jesennej časti výborné výsledky. V tabuľke sú obe mužstvá na prvej priečke. U-11 a 9 sú tiež v okresnej súťaži a mali tiež dobré výsledky. Hlavnou prioritou je, že máme dostatok hráčov v žiackych kategóriách a chalani majú chuť trénovať a zlepšovať sa. Chodia s radosťou na tréning,

pre trénerov je radosť pracovať s chlapcami. Podmienky na futbal majú výborné a pod dohľadom trénerov sa môžu zlepšovať. Mužstvo dorastu sa túto sezónu pohybuje v strede tabuľky. Škoda dvoch nevydarených zápasov na domácom ihrisku. Mohli sme sa posunúť v tabuľke ešte vyššie. Chalani majú chuť trénovať a zlepšovať sa. Pri dobrom tréningovom procese sa určite budú pohybovať v hornej polovici tabuľ-

ky. Dôležitým faktorom ale stále bude, aby sa najlepší jednotlivci posúvali časom do A-mužstva. Tu máme ešte všetci rezervy. Chceme, aby sa nám podarilo čo najviac hráčov dostať do mužov. Verím, že do budúcnosti sa v tomto zlepšíme. Trénerom ale patrí poďakovanie, že sa venujú tejto nie vždy bezproblémovej kategórii. A-mužstvo nám robí v poslednej dobe veľkú radosť. Chalani dobre a tvrdo trénujú, ale potešiteľné je, že vytvorili výbornú partiu na ihrisku i mimo neho. V tabuľke skončili na 1. mieste s 5-bodovým náskokom pred Oravskou Jasenicou. Súťaž máme výborne rozohratú a všetci veríme, že v jarnej časti toto umiestnenie obhájime a súťaž 1. raz v histórii vyhráme. Mužstvo a podmienky určite na to máme. V Slovenskom pohári sme postúpili do 4. kola. V jarnej časti sa doma stretne s druholigovým Komáromom. V areáli sa začala stavba tribúny. Veríme, že časom sa dobuduje spolu s pomocnou trávnatou plochou.

Ján Hablák

Boli sme v Betleheme

Tento rok vo februári sme viacerí z našej obce, v rámci farskej púte do Svätej zeme, navštívili Betlehem. Vo vianočnom čase sme sa tam opäť, aspoň pomyselne, mnohí vrátili.

Betlehem – Dom chleba

Betlehem, v preklade Dom chleba, sa s asi 30-tisícami obyvateľov nachádza približne 10 km od Jeruzalema. Mesto patrí pod správu Palestíny, preto doň pri vstupe z izraelskej strany prechádzate hraničnou kontrolou. Väčšiu časť obyvateľstva tvoria moslimovia, kresťania sú v menšine. V Betleheme sme počas našej púte boli ubytovaní a navštívili sme v ňom tri dôležité miesta: Baziliku narodenia Pána, Jaskyňu mlieka a Pole pastierov.

Miesto, kde sa narodil Ježiš

Bazilika narodenia Pána je najstarším kostolom kresťanov na svete. Postaviť ju v roku 326 dala cisárovná Helena, matka rímskeho cisára Konštantína Veľkého, ktorý ako prvý povolil v Rímskej ríši kresťanstvo.

Ak do väčšiny bazilik zvyčajne vchádzate obrovskou bránou, tu to tak nie je. Pri vstupe sa musíte zohnúť a vojsť tzv. „bránou pokory“, ktorá meria len 1,25 m. Tento zaujímavý moment vás tak už pri vstupe núti zamyslieť sa, aký ste a aký je náš Boh, ktorý práve tu prišiel na svet. Miesto narodenia Ježiša

sa je v bazilike označené 14-cípou hviezdou na mramorovej podlahe. Dotknúť sa jej, a to nielen rukou, ale aj srdcom sa mohol každý z nás.

Jaskyňa, kde Mária kojila Ježiša

Vedľa baziliky sa nachádza Jaskyňa mlieka. Miesto je späté s legendou, ktorá hovorí, že keď svätá rodina utiekala pred Herodesom do Egypta, Mária sa zastavila v jaskyni pri ceste, aby malého Ježiška nakrmila. Počas dojčenia kvapka mlieka spadla na zem a zázračným spôsobom celá jaskyňa zbelela. V jaskyni je krásny vyrezávaný reliéf zobrazujúci útek sv. rodiny do

Egypta a netypický obraz dojčiacej Panny Márie. Do jaskyne prichádzajú ženy z celého sveta s prosbou o počatie dieťaťa. Nad jaskyňou je nový moderný katolícky kostol z roku 2007, v ktorom sme počas púte slávili omšu.

omšu počas celého roka. Dalo by sa teda povedať, že práve tu sú Vianoce celý rok. My sme ich na tomto mieste prežívali paradoxne na začiatku pôstneho obdobia, ktoré začalo práve počas našej púte vo Svätej zemi.

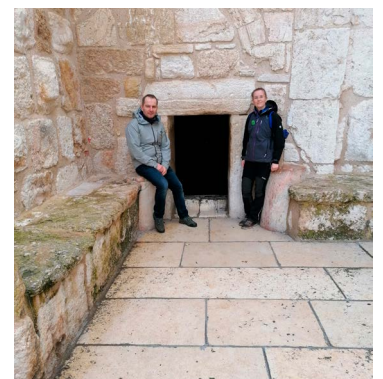
Andrea Božeková

Pole pastierov, kde sú stále Vianoce

Na Poli Pastierov, na predmestí Betlehema, boli v minulosti rozsiahle polia, kde žili pastieri, ktorým anjel zvestoval, že sa narodil Spasiteľ.

Na tomto mieste sa dnes nachádza jaskyňa a tiež kostol, v ktorom počas celého roka pútnici spievajú koledy a zároveň je v ňom pápežským dekrétom umožnené slúžiť polnočnú svätú

Bešeňová schválila názvy ulíc

Obecné zastupiteľstvo schválilo v decembri oficiálne názvy ulíc v obci, je ich 14.

ZDÔVODNENIE NÁZVOV A LOKALIZÁCIA

Ulica Ladislava Pudiša

Od kostola do novej lokality po pozemkových úpravách

Súpisné čísla: 66;67;68;82

Ladislav Pudiš (*17.4.1924 Bešeňová, †6.6.2005 Rím), operný spevák. Od roku 1945 žil v emigrácii v Taliansku. V opernom svete vynikal nevšedným silným hlasovým fondom, bol známy pod umeleckými menami Leo Pudisalebo Ladislao Pudisch. Naštudoval mnohé známe postavy, ako napr. Don Basilio a Don Bartolo v Rossiniho Barbierovi zo Sevilly, Figaro v Mozartovej Figarovej svadbe, Leporello v opere Don Giovanni, gróf Robinsson i Geronimo v Cimarosovom Tajnom manželstve. Po skončení aktívnej speváckej kariéry pracoval vo Vatikánskom rozhlas v slovenskej redakcii a neskôr ako vedúci liturgického oddelenia. V roku 2000 vydal autobiografiu svojich spomienok pod názvom Z Bešeňovej do Ríma alebo Spomienky operného speváka. Umožňuje čitateľovi spoznať osudy niektorých povojnových slovenských emigrantov, ktorí opustili vlasť po zániku prvej Slovenskej republiky (1939 - 1945). V roku 2004 mu pri príležitosti jeho 80. narodenín bolo udelené čestné občianstvo obce Bešeňová.

Ulica Ľudovíta Bešeňovského

Hlavná ulica cez obec

Súpisné čísla: 110; 105; 108; 144; 106; 104; 101; 102; 100; 103; 99; 98; 97; 95; 161; 96; 94; 160; 93; 92; 91; 90; 157; 89; 88; 86; 87; 84; 85; 83; 81; 135; 80; 79; 77; 76; 78; 168; 75; 74; 73; 152; 153; 72; 299; 300; 71; 70; 69; 38; 39; 40; 41; 43;

42; 44; 45; 65; 307; 166; 64; 164; 46; 63; 48; 49; 62; 169; 50; 61; 165; 60; 59; 51; 58; 158; 57; 130; 52; 53; ČKN 302/12; 136; 266; 269; 176; 170; 173; 175; 174; 139; 185; 186; 187; 188; 184; 177; 183; 178

Ľudovít Bešeňovský (*15.9.1910 Bešeňová, †6.9.1994 Winnipeg, Kanada) básnik, spisovateľ pre deti, pedagóg. Vlastným menom Ľudovít Baran. Absolvoval štúdium na učiteľskom ústave v Spišskom Podhradí (1931), do roku 1938 pôsobil ako učiteľ v Liptovskej Mare, potom bol správcom rímskokatolíckej školy v Dolnom Kubíne. Od apríla 1945 žil v emigrácii v Rakúsku (Arolzmunster, Wörgl) a od roku 1948 v Kanade vo Winnipegu, kde aj 6. septembra 1994 zomrel. Na Slovensku upútal pozornosť knihami pre deti Dedinôčka milá (1940) a Biele dni (1942). V medzivojnovom období sa pomerne často hrávali jeho jednoaktovky veselohry, založené na princípe situačného humoru (Mrcha natura, Nečakaný návrat, Gól a i.). V literárnej činnosti pokračoval aj v zložitých existenčných podmienkach emigrácie a svoje básnické zbierky (Batôžtek a slza, 1976; V krvi ťa nosím, 1978; Majáles, 1991) vydal vlastným nákladom. Výber z jeho exilovej poézie vyšiel pod názvom V putách rodnej zeme (1983). Výber z jeho poézie z rokov 1931 - 41 vyšiel pod názvom Za rodné brehy (1995).

Ulica Jánska

Pri Váhu – ku kultúrnemu domu

Súpisné čísla: 37; 133; 36; 35; 34; 33; 32; 29; 30; 26; 27; 25; 24; 23; 22; 344; 21; 20; 172; 18; 16; 182; 15; 14; 19; 13; 12; 8; 10; 9; 11

Zaužívané, historické pomenovanie ulice.

Ulica Pltnícka

Poza kultúrny dom popri Váhu
Súpisné čísla: 28; 31; 131; 132; 47

Pltníctvom sa obyvatelia Bešeňovej živili už v 17. storočí. Pltnícka tradícia v Bešeňovej sa dostala aj do obecnej pečate zo začiatku 19. storočia i do súčasného obecného erbu.

Ulica Pečenehov

Ku akvaparku, popri holubom potoku

Súpisné čísla: 56; 162; 55; 151; 341; 54; 154; ČKN 135/2; ČKN 135/1

Pečenegovia bol kmeňový zväz turkických, sarmatských a ugrofínskych kočovníkov, ktorých časť sa usadila v Uhorsku a bojovala v kráľovskom vojsku. Gregor z Marcelovej, zvaný Bešeň v roku 1437 zastával funkciu grófa uhorských Pečenehov.

Ulica Jána Lavotu

Od mosta ponad železniciu po CBA Verex - odbočka k futbalovému ihrisku

Súpisné čísla: 112; 320; 107; 109; 155; 7; 6; 5; 4; 3; 2; 1; 137; 321; 333; ČKN 287/54; ČKN 287/53

Ján Lavotta (*19.11.1825 Kalameny, †21.3.1907 Ružomberok) bol významnou osobnosťou aj majetným človekom. Mal majetky v Ružomberku - patrila mu aj huta v Bystrom v rokoch 1822-1907. Majetok Mitošiny kúpil Ján Lavotta s manželkou Jozefou r. Vladárovou 26.11.1876 /pozemnoknižne sa prepísal 9.5.1877 od rodiny Meškovicov – Klára, Šarlota, Koloman a Mária/. Rodina Lavotta žila v Ružomberku, majetok prenajímať, až po úmrtí matky Jozefíny – po roku 1908 sa rodina Lavotta a Pružinský usadila v Mitošinách. S manželkou Jozefínou, r. Vladárovou (*1837, †1908) mali šesť detí: Auréliu (*1864, †1912), Irenu Jozefínu (*1861), Vilmu (*1862, †1936), Margitu (*1867), Pavla (*1868, †1880), a Camillu Helenu (*1870).

Ulica Mitošiny

Ulica okolo kaštieľa

Súpisné čísla: 111; 113; 114; 115; 116; 345; 126; 129; 128; 124; 127; 122; 125; 123; 120; 121; 119; 118; 117; 145

Mitošiny - pôvodný historický názov časti, v ktorej stojí kaštieľ. V roku 1453 predal Tomáš Bešeňovský (Bessenew) zemanovi Mitošovi západnú časť majetku v Marcelovej. Na novom území si Mitoš v druhej polovici 15. storočia postavil novú kúriu, alebo prestaval pôvodnú a osada vzniknutá v tejto časti dostala neskôr meno Mitošiny. Jeho potomkovia používali v 16. storočí priezvisko Mitoška.

Ulica Gustáva Nedobrého

Pri ihriskách – športovom areáli po agropodniku

Súpisné čísla: 199; 198; 190; Agropodnik (137)

Gustáv Nedobrá (*11.3.1893 Bešeňová, †10.3.1966 Starý Smokovec), turistický a športový činovník, horolezec, aktívny lyžiarsky pretekár. Od roku 1920 pôsobil v Spišskej Novej Vsi, kde bol pedagogickým riaditeľom v železničnom internáte. Založil Klub československých turistov, bol spoluzakladateľom horolezeckého spolku JAMES. Pomáhal pri zakladaní Klubu tatranských lyžiarov. V roku 1928 si prenajal reštauráciu na Štrbskom Plese. Na brehu Jamského plesa pod Kriváňom vo Vysokých Tatrách otvoril v roku 1936 drevenú chatu. Volali ju aj Krivánskou chatou. Prispieval článkami do časopisu Krásy Slovenska. Je spoluautorom lyžiarskej príručky Moderné lyžiarstvo. Počas Slovenského národného povstania spolupracoval s poľským odbojom a umožňoval prechod odbojárom cez Tatry na Slovensko a do Maďarska. Zomrel a je pochovaný na cintoríne v Starom Smokovci.

Pôvodný historický názov Bešeňovej. Niekedy v rokoch 1255-1270 kráľ Belo IV. daroval majetok medzi Váhom a potokom Medokýš šľachticovi a vojakovi Marcelovi, synovi Ilaria (Hilar). Marcel darovaný majetok zveľadil, pretože už v nasledujúcom storočí dedina na darovanom území niesla jeho meno – Marcelová (Marcelfalva).

Ulica Jozefa Jureka

Krátka kolmá ulica na Ulicu G. Nedobrého

Súpisné čísla: 191; 264; 189

Jozef Jurek ml. (*13.4.1891 Bešeňová, †7.4.1928 Trnava), vychovávateľ, kazateľ, náboženský spisovateľ. Základné vzdelanie získal v rodisku. Gymnázium absolvoval v Užhorode v r. 1909. V roku 1910 vstúpil do Spoločnosti Ježišovej. V rokoch 1912 - 1914 študoval filozofiu v Innsbrucku, v r. 1915 pôsobil ako prefekt na gymnáziu v Kaloči. Od r. 1918 študoval teológiu v Innsbrucku. Za kňaza ho vysvätili 17. júla 1921. Po skončení štúdia r. 1922 pôsobil ako slovenský kazateľ v Bratislave. O rok si vykonal tretiu probáciu v Trnave. V rokoch

1924 - 1927 opäť pôsobil v Bratislave ako slovenský kazateľ aj ako predseda Mariánskej kongregácie slovenských študentov, ktorú sám založil. Okrem toho založil Združenie Božského Srdca Ježišovho. Svojím osobným prístupom a vznešenými ideálmi nadchýňal vtedy nepočtenú slovenskú inteligenciu. Bol zakladateľom Akcie mládeže, ktorá sa zaoberala apoštolátom a robila finančné zbierky pre chudobných študentov. Dňa 13. novembra 1927 založil v Ružomberku ústav na výchovu rehoľného dorastu nazývaný Stanislavov a stal sa jeho prefektom. Zriadil pri ňom knižnicu a vydavateľstvo pre mládež. Na Vianoce 1928 ho pripútala na lôžko zákerná choroba, zomrel v noci z Veľkého piatku na Bielu sobotu ako muž svätého života. Bol činný aj literárne. Prispieval do viacerých náboženských periodík. Napísal aj učebnicu pre Maďarov, ktorí sa chcú rýchlo naučiť hovoriť po slovensky.

Ulica Andreja Hlinku

V lokalite Sihot - 1. súběžná cesta so štátnou cestou

Súpisné čísla: 200; 201; 202; 203; 204; 205; 206; 207; 208; 209; 210;

211; 212; 213; 214; 242; 215; 216; 217; 218

Andrej Hlinka (*27.9.1864 Ružomberok - Černová, †16.8.1938 Ružomberok), rímskokatolícky kňaz, politik, vedúca osobnosť slovenského národného hnutia. Bol aj jedným zo signatárov Martinskej deklarácie 30.10.1918 a zúčastnil sa aj na Parížskej mierovej konferencii 20. 9. 1919.

Ulica Milana Rastislava Štefánika

V lokalite Sihot - 2. súběžná cesta so štátnou cestou - stredná - orientácia V/Z

Súpisné čísla: 219; 220; 221; 222; 223; 225; 227; 228; 230; CKN 286/41; CKN 286/42; CKN 286/4; CKN 286/40; CKN 286/33; CKN 286/173; CKN 286/6; CKN 286/13; CKN 286/7; CKN 286/8; CKN 286/148; CKN 286/52; CKN 286/67; 239; CKN 286/66; 241; 244; CKN 286/63; 243; 246; 247245; CKN 286/64; 24813.

Milan Rastislav Štefánik (*21.7.1880 Košariská, †4.5.1919 Ivanka pri Dunaji), slovenský astronóm, fotograf, vojenský letec, brigádny generál ozbroje-

ných síl Francúzska, diplomat a politik. Mal najväčšiu zásluhu na formovaní česko-slovenského zahraničného odboja počas prvej svetovej vojny.

Ulica Havranova

V lokalite Sihot - 2. súběžná cesta so štátnou cestou - orientácia V/Z

Súpisné čísla: 250; 262; 251; 252; 254; 255; 257; CKN 286/178; CKN 286/61; CKN 286/88; CKN 286/62

Havran (v orig. Hovran) sa volal šľachtic, ktorý vybudoval v stredoveku drevený hrádok na troskách staršieho hradiska na dnešnom Havránku. Po ňom bol vrch aj pomenovaný. Tento šľachtic bol pravdepodobne aj zakladateľom prvej dediny na území dnešnej Bešeňovej.

Miestna časť Gazdovský dvor

Cesta smerom do obce Potok, pri Gazdovskom dvore

Súpisné čísla: 159; 284; 281; CKN 318/9

Dominantná usadlosť v tejto časti, v blízkosti obce Potok.

Darovanie krvi

Zamestnanci obce prispeli k dobrej veci a darovali krv pre transfúznú stanicu, ktorá ju bude môcť použiť pre tých, ktorí to potrebujú.